

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii privind modificarea unor acte normative
(privind instituirea unor garanții profesionale avocatului/avocatului stagiar)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii privind modificarea unor acte normative (*privind instituirea unor garanții profesionale avocatului/avocatului stagiar*) fost elaborat de Ministerul Justiției în colaborare cu Uniunea Avocaților din RM

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul legii a fost elaborat în vederea asigurării realizării practice și efective a drepturilor și libertăților fundamentale, iar în mod special a dreptului la apărare, la libertate și siguranță, de acces la informații, garantate de art. 25, 26 și 34 din Constituția Republicii Moldova, art. 5, 6 și 10 din Convenția Pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, întru respectarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 19 din 22.06.2015 pentru interpretarea art. 34 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului la nivel național de către actorii justiției naționale și a agenților statului.

Instituirea unui nou cadru legal va permite o îmbunătățire a interacțiunii dintre avocați/avocați stagiați și reprezentanții organelor de urmărire penală, procurori, judecători, reprezentanți ai autorităților publice, alte persoane fizice sau juridice de drept public.

Unele modificări sunt propuse cu scopul de a asigura posibilitatea efectivă a părții apărării să acumuleze probe, or, pentru a da eficiență dreptului fundamental la apărare, apărătorii trebuie să aibă suficiente pârghii juridice în procesul acumulării probelor necesare realizării apărării. Precum se atestă, la etapa actuală deși în legea specială cu privire la avocatură este prevăzut acest drept al avocaților, dat fiind faptul că un asemenea drept nu se regăsește în alte legi speciale ce reglementează activitatea anumitor autorități, avocaților în activitatea lor de acumulare a probelor li se refuză eliberarea informațiilor, documentelor etc., fiind încălcat principiul egalității armelor.

Prin acest proiect de lege se propune amendarea și completarea cadrului legislativ în așa mod încât avocații și avocații stagiați întru exercitarea obligațiilor lor constituționale de apărare a drepturilor și libertăților omului să poată realiza sarcinile ce le revin atât în procesul de adunare a probelor prin asigurarea accesului

la informații, cât și în procesul de realizare a apărării, fără ca în activitatea lor direct sau indirect să fie exercitate careva imixtiuni ce ar împiedica sau restricționa activitatea de apărare.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În vederea atingerii obiectivelor enunțate, au fost efectuate modificări în următoarele acte legislative:

Cu referire la instituirea condițiilor necesare realizării efective a apărării, inclusiv prin asigurarea accesului la informații în procesul de adunare a probelor necesare apărării, se propune operarea modificărilor enunțate în proiect în următoarele acte normative:

- Legea nr. 269/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova se completează cu Capitolul II¹ ce cuprinde articolul 4¹ și 4² ce au ca obiect de reglementare accesul avocaților și avocaților stagieri la datele cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova;
- Legea nr. 411/1995 ocrotirii sănătății articolul 14 alin. (1) și (2) se modifică în vederea reglementării accesului avocaților și avocaților stagieri la datele medicale ale pacientului;
- Legea nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile;
- Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă;
- Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, articolul 53 alin. (1) lit. d) care va reglementa generic spectrul de informații la care avocații și avocații stagieri vor avea acces;
- Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat articolul 29 alin. (4) se modifică pentru a fi asigurat accesul avocaților și avocaților stagieri la resursele informaționale de stat;
- Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal articolul 6 alin. (1) lit. f) se modifică în vederea extinderii dreptului avocaților și avocaților stagieri de acces la informații cu caracter personal nu doar în cazul exercitării sau apărării unui drept al subiectului datelor cu caracter personal în justiție, dar și în cazul exercitării sau apărării unui drept al terților în justiție, în organele de drept, în autoritățile publice și a altor organizații;
- Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate articolul 2 alin. (2), articolul 3 noțiunea „participant privat”, articolul 4 lit. a) și articolul 6 alin. (6) se modifică pentru instituirea unor garanții profesionale de acces la informații inclusiv avocaților stagieri și punerea la dispoziție a datelor deținute de participanții publici avocaților și avocaților stagieri cu titlu gratuit, deoarece atât avocații cât și avocații stagieri prin activitatea profesională exercitată realizează un interes public de apărare a

drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind necesar în timp real și gratuit accesul la datele deținute de participanții publici.

Referitor la instituirea garanțiilor legislative privind neadmiterea imixtiunii în activitatea avocaților și avocaților stagiați în vederea garantării independenței acestora și supunerea lor numai legii, se propune operarea modificărilor în articolul 270 alin. (1), cu scopul efectuării calitative a urmăririi penale de către procurori care în mod firesc trebuie să aibă o calificare mai înaltă de cât ofițerii de urmărire penală etc., pe de o parte, iar pe de altă parte, întru nediscriminarea avocaților și avocaților stagiați sub aspectul respectiv în coraport ceilalți actori ai justiției.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de lege nu necesită cheltuieli din Bugetul Public Național.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege deși cuprinde modificări la un pachet de legi speciale, prin noile reglementări ce le conține, actul normativ propus se va încorpora în cadrul normativ în vigoare fiind necesară aducerea în corespundere cu acesta doar a unor acte normative ale Guvernului.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul legii a fost plasat pe pagina web oficială al Centrului Național Anticorupție și a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*, precum și pe platforma guvernamentală pentru consultări și dezbateri publice www.particip.gov.md.

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI